

HOLLANDA KRALLIĞI

2002 ANAYASASI

Dışışleri Bakanlığı Tercüme Dairesinin katkılarıyla, İçişleri ve Kraliyet İlişkileri Bakanlığı Anayasal İlişkiler ve Hukuk Dairesi tarafından yayımlanmıştır.

www.minbzk.nl

HOLLANDA KRALLIĞI
2002 ANAYASASI

İÇİNDEKİLER

	Madde No. Sayfa No.
Bölüm 1. Temel Haklar	1-23 359-362
Bölüm 2. Hükümet	
1. Kral	24-41 361-364
2. Kral ve Bakanlar	42-49 364
Bölüm 3. Parlamento	
1. Kuruluş ve Oluşumu	50-64 365-367
2. Çalışma Usulü	65-72 367-368
Bölüm 4. Danıştay, Sayıştay, Kamu Denetçiliği ve Daimi Danışma Kurulları	73-80 368-369
Bölüm 5. Yasama Erki ve Yürütme	
1. Kanunlar ve diğer düzenleyici işlemler	81-89 370-371
2. Diğer Hükümler	90-111 371-374
Bölüm 6. Yargının İdaresi	112-122 374-375
Bölüm 7. Eyaletler, Belediyeler, Su İşleri ve Diğer Kamu Kurumları	123-136 375-378
Bölüm 8. Anayasayı Değiştirme Usulü	137-142 378-379
Ek Maddeler	I-XXX 380-381
1972 Anayasasının Halen Yürürlükte Olan Maddeler	81-130 382

HOLLANDA KRALLIĞI

2002 ANAYASASI

Bölüm 1. Temel Haklar

Madde 1.

Hollanda'da bulunan herkes, eşit durumlarda eşit muamele görürler. Din, hayat görüşü, politik eğilim, ırk, cinsiyet veya her ne sebeple olursa olsun, ayrımcılığa izin verilmez.

Madde 2.

1. Hollanda vatandaşlığı kanunla düzenlenir.
2. Yabancıların (ülkeye) girebilmeleri ve çıkartılmaları kanunla düzenlenir.
3. İade sadece antlaşmaya dayanır. İade ile ilgili kurallar kanunla düzenlenir.
4. Kanunun sınırladığı haller dışında, herkesin ülkeyi terk etmeye hakkı vardır.

Madde 3.

Tüm Hollanda vatandaşları ayırım yapılmadan kamu hizmetlerinde görev alabilirler.

Madde 4.

Kanuni kısıtlamalar ve istisnalar haricinde, her Hollanda vatandaşı genel temsil organlarının üyelerini seçme ve bu organların üyesi olarak seçilme hakkına sahiptir.

Madde 5.

Herkes talebini yetkili organa yazılı olarak arz etme hakkına sahiptir.

Madde 6.

1. Bireyin kanunlardan doğan sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla herkes özgürce, bireysel olarak veya toplu halde, dinini ve hayat görüşünü uygulamaya hakkına sahiptir.
2. Bu hakkı, uygulama durumunda kanun, bina ve kapalı mekânlar dışında, sağlığı korumak, trafik düzeni veya kargaşalara müdahale etmek veya kargaşaları önlemek için düzenlemeler getirebilir.

Madde 7.

1. Bireyin kanunlardan doğan sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, hiç kimse yazılı basınla düşüncelerini ve duygularını açıklarken izin talebinde bulunmak zorunda değildir.

2. Radyo ve televizyonla ilgili düzenlemeler kanunla yapılır. Radyo ve televizyon yayınlarının içeriği önceden denetime tabi değildir.

3. Bireyin kanunlardan doğan sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, hiç kimse yukarıda belirtilen iletişim araçları dışındaki kanallardan düşüncelerini ve duygularını açıklarken bunların içeriği hakkında önceden izin almak zorunda değildir. On altı yaşından küçüklere gösterilecek yayınlar, ahlaki değerlerin korunması amacıyla kanunla düzenlenebilir.

4. Yukarıdaki fıkralar ticari reklamlara uygulanmaz.

Madde 8.

Anayasa, örgütlenme hakkını tanımaktadır. Bu hak kamu düzeni için, kanunla sınırlanabilir.

Madde 9.

1. Herkesin kanunlardan doğan sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, Anayasa, gösteri ve toplantı yapma hakkını tanır.

2. Sağlığın korunması, trafik düzeni veya kamu düzeninin sağlanmasına dönük kurallar kanunla düzenlenebilir.

Madde 10.

1. Kanunun öngördüğü veya kanun uyarınca getirilen kısıtlamalar saklı kalmak kaydıyla, birey, özel yaşantısına saygı duyulması hakkına sahiptir.

2. Kanun, özel hayatı korumak için, şahsi bilgilerin tespiti ve bu bilgilerin aktarılması ile ilgili kuralları düzenler.

3. Kanun, kişilerin kendileri hakkında tespit edilen bilgileri talep etme hakkını ve kullanılmasını ve ayrıca bu bilgilerin düzeltilmesine ilişkin kuralları belirler.

Madde 11.

Kanunun öngördüğü veya kanun uyarınca getirilen kısıtlamalar saklı kalmak kaydıyla, herkes, vücut dokunulmazlığı hakkına sahiptir.

Madde 12.

1. Konut sakininin isteği dışında bir konuta girmek, sadece kanunen belirlenmiş durumlarda ve kanunun yetkili kıldığı kişiler tarafından yapılabilir.

2. Kanunla belirlenmiş istisnalar haricinde, bir önceki fıkra uyarınca konuta girilmesi halinde önceden kimlik göstermek ve eve giriş amacını bildirmek şarttır.

3. Konut sakinine mümkün olan en kısa sürede yazılı olarak konuta girişin raporu verilir. Devletin güvenliği veya ceza kovuşturması sebebiyle konuta girilmiş ise, kanunda belirtilen kurallara uygun olarak raporun düzenlenmesi geciktirilebilir. Raporun düzenlenmesinin devletin güvenliğine aykırı olacak, kanunda belirtilen hallerde bu rapor düzenlenmeyecektir.

Madde 13.

1. Kanunen belirlenmiş durumlar ve hâkim emri haricinde, mektuplaşmanın gizliliğine dokunulamaz.

2. Telefon ve telgraf hakkı dokunulmazdır. Kanunla belirlenen durumlarda, kanunun yetkili kıldığı veya onların yetkilendirdiği diğer kimselerce bu hakka istisnalar getirilebilir.

Madde 14.

1. Kamulaştırma sadece kamu yararı için, önceden belirlenmiş tazminat karşılığı ve kanunen belirlenmiş kurallar çerçevesinde yapılabilir.

2. Kamulaştırma acil durumun getirdiği bir emir ise tazminatın önceden belirlenmesi gerekmez.

3. Yetkili makam tarafından kamu yararı için mülkün tahrip edildiği, kullanılmaz hale getirildiği veya mülk sahibinin mülk üzerindeki haklarının kısıtlandığı hallerde, kanunun belirlediği şekilde tam veya kısmi tazminat hakkı mevcuttur.

Madde 15.

1. Kanunen belirlenmiş durumlar haricinde, hiç kimsenin özgürlüğü elinden alınmaz.

2. Mahkeme kararı olmadan, özgürlüğünden mahrum edilen bir kişi, serbest bırakılması için mahkemeye başvurabilir. Mahkeme, özgürlükten mahrumiyeti kanuna aykırı bulduğu takdirde, derhal serbest bırakılmasını emreder.

3. Yargılanma amacıyla özgürlüğünden mahrum edilen kişinin yargılanması makul bir zaman içinde yapılır.

4. Hukuka uygun olarak özgürlüğü kısıtlanan bir kişi, bu hakların kullanılması, özgürlüğün kısıtlanmasıyla çeliştiği ölçüde temel hakların kullanımından da kısıtlanabilir.

Madde 16.

Suçun işlendiği anda bu fiil ceza kanunda belirtilen bir suç olmadıkça, hiçbir fiil cezalandırılmaz.

Madde 17.

Hiç kimse kendi isteği dışında, kanunun kendine tayin ettiği mahkemeden alıkonulamaz.

Madde 18.

1. Herkes adli ve idari yargılama esnasında hukuksal yardım isteyebilir.

2. Dar gelirlilere yapılacak hukuksal yardıma ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

Madde 19.

1. Yeterli iş olanaklarının yaratılması hükümetin sorumluluğundadır.

2. Çalışanların hukuki konumu, bununla ilgili güvenceleri ve söz hakları kanunla düzenlenir.

3. Kanunun öngördüğü veya izin verdiği kısıtlamalar saklı kalmak kaydıyla, her Hollandalının serbest iş seçme hakkı vardır.

Madde 20.

1. Halkın geçim olanaklarının sağlanması ve refahın yayılması devletin sorumluluğundadır.

2. Sosyal güvenlik hakkının kazanılmasına ilişkin kurallar kanunla düzenlenir.

3. Ülkedeki kendi geçimini sağlayamayan Hollandalılar, kanunen düzenlenen devletin verdiği sosyal yardım haklarına sahiptirler.

Madde 21.

Ülkenin yaşanılabilirliği ile doğanın korunması ve geliştirilmesi hükümetin sorumluluğundadır.

Madde 22.

1. Hükümet halk sağlığının geliştirilmesi için önlemler alır.

2. Konut imkânını geliştirmek hükümetin sorumluluğundadır.

3. Devlet sosyal ve kültürel gelişim ve boş zamanın değerlendirilmesi için olanaklar yaratır.

Madde 23.

1. Eğitim, hükümetin sürekli gözetimini gerektiren bir konudur.

2. Resmi makamların gözetim hakkı ve eğitimcilere yönelik yetenek ve ahlaki soruşturma yapma hakları saklı kalmak kaydıyla, kanunun belirlediği eğitim biçimlerinde ve kanuni düzenlemelere tabi olarak eğitim vermek serbesttir.

3. Kamu eğitimi, herkesin din ve yaşam biçimine saygı duyularak kanunla düzenlenir.

4. Devlet, her belediyede yeterli miktardaki devlet okullarında genel temel eğitim verilmesini sağlar. Kanunda belirtilen kurullarla ve bu eğitimin alınması fırsatının bulunması şartıyla, bu hükümde istisnalar olabilir.

5. Kısmen veya tamamen kamu kaynaklarıyla finanse edilen okulların uyması gereken standartlar, özel okulların dini inanış veya diğer hayat görüşlerine göre eğitim verme serbestisi dikkate alınarak, kanun tarafından belirlenir.

6. Bu şartlar genel temel eğitimde, tamamıyla kamu bütçesinden karşılanacak özel eğitim ve kamu eğitimi için kalite eşitliğini sağlayacak şekilde düzenlenir. Bu düzenlemede özellikle, inanç temelinde kurulan özel eğitimin, eğitim araçlarının seçimindeki ve öğretmen görevlendirmedeki hürriyetlerine saygı duyulur.

7. Kanunun getirdiği şartlara uyan özel ilköğretim kurumları, kamu bütçesinden kamu temel eğitim kurumlarıyla eşit ölçüde ödenek alır. Kanun, özel orta öğrenim ve yüksek öğrenime hazırlık için kamu bütçesinden yapılabilecek katkı şartlarını düzenler.

8. Hükümet, Parlamentaoya eğitim durumuyla ilgili yıllık rapor sunar.

Bölüm 2.
Hükümet
§.1. Kral

Madde 24.

Orange Nassau Prensi Kral Willem'in meşru fûru tahtın varisidir.

Madde 25.

Kraliyet, Kral'ın vefatıyla ve veraset yoluyla yasal nesline geçer, büyük çocuk önceliklidir, aynı kural sonraki intikallerde de geçerlidir. Kralın soyundan gelenin bulunmadığı hallerde Taht, Kralın ebeveyninin meşru fûruna ve daha sonra onun büyükanne ve babasının fûrudan olanlardan büyük çocuğa geçer. Ancak, sabık Kral'ın kan hısımlığı bakımından üçüncü göbekten ötesine geçilmez.

Madde 26.

Kral öldüğü zaman Kral'dan hamile olan bir kadının hamile olduğu çocuk, veraset için doğmuş kabul edilir. Ölü dünyaya gelirse, hiç olmadı kabul edilir.

Madde 27.

Kraliyet'ten feragat, önceki maddelere uygun olarak gerçekleşir. Feragatten sonra doğan çocuklar ve onların nesilleri irsi intikallerden mahrumdurlar.

Madde 28.

1. Parlamentonun izni olmaksızın evlenen Kral, Kraliyetten feragat etmiş sayılır.

2. Veliâht, Parlamentonun izni dışında evlenirse, bu evlilikten doğacak çocuklar ve onların nesilleriyle birlikte irsi intikalden de mahrum olurlar.

3. Parlamentonun iki kanadı birleşik oturumda, konuya ilişkin yasa teklifini görüşür ve kararlaştırır.

Madde 29.

1. Olağanüstü şartların gerektirdiği hallerde, bir veya birkaç kişi verasetten kanun yoluyla mahrum bırakılabilir.

2. Bununla ilgili kanun teklifi Kral tarafından veya onun namına yapılır. Parlamentonun iki kanadı meseleyi birleşik oturumla görüşür ve kararlaştırır. Parlamento yasa teklifini, ancak kullanılan oyların en az üçte ikisinin lehte oyuyla kabul edebilir.

Madde 30.

1. Yasal halefin olmaması beklentisi durumunda, halef kanunen atanabilir. Teklif, Kral tarafından veya onun namına sunulur. Teklifin sunulmasından sonra Parlamentonun her iki meclisi de feshedilir. Yeni

meclisler, birleşik oturumda konuyu görüşür ve karara bağlar. Teklif ancak kullanılan oyların en az üçte ikisinin lehte oyuyla kabul edilebilir.

2. Kral öldüğünde veya Kraliyetten feragat ettiğinde halef olmadığı takdirde, Parlamentonun her iki kanadı da feshedilir. Yeni meclisler Kral'ın ölümünden veya Tahttan çekilmesinden sonra dört ay içinde birleşik oturumda yeni Kral'ı görevlendirmek üzere toplanır. Halef ancak kullanılan oyların en az üçte ikisinin lehte oyuyla tayin edilebilir.

Madde 31.

1. Tayin edilen Kral'ın veraseti sadece onun yasal nesli tarafından olabilir.

2. Veraset ile ilgili maddeler ve bu maddenin birinci fıkrası, henüz Krallık sıfatını kazanmamış olan bir halef için de gerekli değişikliklerle geçerlidir.

Madde 32.

Kral, Kraliyet ayrıcalıklarını kazandıktan sonra, mümkün olan en kısa süre içerisinde başkent Amsterdam'da Parlamentonun halka açık birleşik oturumunda ant içer ve merasimle Taht'a çıkar. Anayasaya sadakatle ve görevini bağlılıkla yerine getireceği sözü verir veya yemin eder. Özel kurallar kanunla belirlenir.

Madde 33.

Kral onsekiz yaşını doldurmadan Kraliyet ayrıcalıklarını kullanamaz.

Madde 34.

Reşit olmayan Kral'ın ebeveynlerinin sorumlulukları, velayeti ve gözetimine ilişkin kurallar kanunla düzenler. Parlamentonun iki kanadı birleşik oturumda konuyu görüşür ve karara bağlar.

Madde 35

1. Bakanlar Kurulu Kral'ın Kraliyet yetkilerini kullanamayacak halde olduğu yargıdaysa, bu durumu Danıştaydan alınan tavsiyeyi de ibraz ederek Parlamentoya bildirir, bunun üzerine Parlamentonun iki kanadı da birleşik oturumda toplanır.

2. Parlamentonun iki kanadı da bu görüşte ise, Kral'ın Kraliyet yetkilerini kullanmadığı yönünde bir karar alırlar. Bu karar, Parlamentonun talimatıyla birleşik oturuma başkanlık eden Başkan tarafından halka açıklanır ve derhal yürürlüğe girer.

3. Kral'ın Kraliyet yetkilerini tekrar kullanabilir hale geldiği zaman, bu keyfiyet kanunen açıklanır. Parlamentonun iki kanadı birleşik oturumda konuyu görüşür ve karar alır. Bu kanunun açıklanmasından sonra Kral, Kraliyet yetkilerini tekrar kullanma yetkisini kazanır.

4. Kral'ın Kraliyet yetkilerini kullanmadığı bir kararla sabit ise, Kralın şahsi vesayetine ilişkin hususlar kanunla düzenlenir. Parlamentonun iki kanadı da konuyu birleşik oturumda görüşür ve karara bağlar.

Madde 36.

Kral, Kraliyet yetkilerini icra etmeyi geçici bir süre bırakabilir ve bu icraya yasa uyarınca yeniden başlayabilir, konuyla ilgili kanun teklifi Kral tarafından veya onun namına sunulur. Parlamentonun iki kanadı da konuyu birleşik oturumda görüşür ve karara bağlar.

Madde 37.

1. Kraliyet yetkileri aşağıda sayılan hallerde vekil tarafından icra edilir;
 - a) Kral onsekiz yaşını dolduruncaya kadar,
 - b) Taht henüz doğmamış bir çocuğa miras yoluyla intikal edecek ise,
 - c) Kral'ın Kraliyet yetkilerini uygulayamadığının bir kararla sabit olması halinde,
 - d) Kral yetkilerini geçici süreyle bırakmış ise,
 - e) Kralın vefatından ve feragatinden sonra Kral'ın halefi bulunmuyor ise.
2. Kralın Vekili kanunla atanır. Parlamentonun iki kanadı da konuyu birleşik oturumda görüşür ve karara bağlar.
3. Birinci fıkranın (c) ve (d) bendinde belirtilen hallerde, Kral'ın nesillerinden birinin halef olacağı beklentisi varsa, bu halef onsekiz yaşını doldurmuş ise Vekil olarak atanır.
4. Vekil, Anayasaya bağlı kalacağına ve görevlerini sadakatle yerine getireceğine birleşik oturumda toplanmış Parlamento önünde ant içer ya da söz verir. Vekâlet görevine ilişkin kurallar kanunla düzenlenecek olup bu kanun, intikal ve değiştirmeye ilişkin kuralları da düzenler.
5. 35 ve 36'ncı maddeler gerekli değişikliklerle vekil için de geçerlidir.

Madde 38.

Kraliyet yetkileri, bu yetkinin kullanımına ilişkin başka bir yasal düzenleme yapıncaya kadar, Danıştay tarafından kullanılır.

Madde 39.

Kimlerin Kraliyet ailesinden olduğu kanunla düzenlenir.

Madde 40.

1. Kral kanunlar çerçevesinde devletten yıllık ödenek alır. Bu kanun Kraliyet ailesinin hangi fertlerine devletten ödenek verileceğini ve bu ödeneklerin miktarını da düzenler.
2. Devletten alınan ödenek ile birlikte görevlerini yerine getirmeleri için kullanılan varlıklar kişisel vergiye tabi değildir. Ayrıca, Kral'ın ya da Tahta çıkması beklenen veliahdın miras yoluyla, ya da hediye olarak Kraliyet ailesinden aldığı şeyler veraset ve intikal vergisinden, ya da hediye vergisinden muaftır. Diğer vergi istisnaları kanunla düzenlenebilir.
3. Bir önceki fıkrada anılan konuları düzenleyen yasa teklifleri Parlamento tarafından ancak üçte iki oyla kabul edilebilir.

Madde 41.

Kral, kamu menfaatini göz önünde bulundurarak Kraliyet Sarayı'nı döşer.

§.2. Kral ve Bakanlar**Madde 42.**

1. Kral ve bakanlar hükümeti oluşturur.
2. Hükümetin işlemlerinden Kral değil bakanlar sorumludur.

Madde 43.

Başbakan ve bakanlar Kraliyet kararnamesiyle atanırlar ve görevden alınırlar.

Madde 44.

1. Bakanlıklar Kraliyet kararnamesiyle kurulur. Bakanlıklar bir bakan tarafından yönetilir.
2. İcraçı olmayan bakanlar da atanabilir.

Madde 45.

1. Bakanlar, Bakanlar Kurulu'nu oluşturur.
2. Başbakan, Bakanlar Kurulu'nun başkanıdır.
3. Bakanlar Kurulu, genel hükümet politikasını görüşür ve kararlaştırır ve bu politikayı bir bütün olarak gerçekleştirmeye çalışır.

Madde 46.

1. Devlet sekreterlikleri Kraliyet kararnamesiyle atanırlar ve görevden alınırlar.
2. Devlet sekreteri, bakanın gerek gördüğü durumlarda ve onun talimatlarını göz önünde bulundurarak bakana vekâlet eder. Bakanın sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, sorumluluk Devlet sekreterine aittir.

Madde 47.

Tüm kanunlar ve Kraliyet kararnameleri, Kral ve bir veya birkaç bakan ya da Devlet sekreteri tarafından imzalanır.

Madde 48.

Başbakanı atayan Kraliyet kararnamesi kendisinin (Başbakanın) karşı imzasını taşır. Diğer bakanların ve Devlet sekreterlerini atama ve görevden alma kararnameleri Başbakan tarafından imzalanır.

Madde 49.

Bakanlar ve Devlet sekreterleri atama kararnamesini kabul ettiklerinde, kanunda belirtilen şekle uygun olarak Kral önünde, göreve atanmalarını kanunen yasaklayan hiçbir edimde bulunmadıkları, Anayasaya bağlı kalacakları ve görevlerini sadakatle yerine getirecekleri yönünde ant içer veya taahhütte bulunur ve sözünü verirler.

Bölüm 3.
Parlamento
§.1. Kuruluş ve Oluşumu

Madde 50.

Parlamento tüm Hollanda halkını temsil eder.

Madde 51.

1. Parlamento; Senato (Birinci Meclis) ve Temsilciler Meclisi (İkinci Meclis) olmak üzere iki bölümden oluşur.

2. Temsilciler Meclisi yüzelli üyeden oluşur.

3. Senato yetmişbeş üyeden oluşur.

4. Parlamentonun her iki kanadı birleşik oturumda bir araya geldiğinde, tek bir meclis olarak kabul edilirler.

Madde 52.

1. Her iki meclisin görev süresi dört yıldır.

2. Eyalet meclisleri için görev süresi kanunen dört yıldan farklı olarak belirlenmiş ise Senatonun görev süresi de buna uygun olarak düzenlenir.

Madde 53.

1. Parlamentonun her iki kanadının da üyeleri kanunda belirtilen sınırlar çerçevesinde nispi temsil esasına dayalı olarak seçilir.

2. Seçimler gizli oylamayla yapılır.

Madde 54.

1. Hollanda'da ikamet etmeyen Hollandalılar müstesna, Temsilciler Meclisinin üyeleri, onsekiz yaşını dolduran Hollandalılar tarafından doğrudan oyla seçilir.

2. Aşağıda sayılan kişiler seçmen olamazlar;

a) Kesinleşmiş hâkim kararıyla kanunda belirtilen suçtan dolayı en az bir yıl hapis cezasına mahkûm edilen ve aynı zamanda oy kullanma hakkından men edilen kimseler.

b) Gayri mümeyyizlik sebebiyle kesinleşmiş hâkim kararı gereğince hukuki işlem ehliyeti olmayan kimseler.

Madde 55.

Senato Üyeleri Eyalet Meclisi milletvekilleri tarafından seçilir. Seçimler, Senatonun feshedilmesi durumu dışında, Eyalet Meclisi seçiminden azami üç ay sonra yapılır.

Madde 56. Parlamento üyesi olabilmek için, Hollandalı olmak, onsekiz yaşını doldurmuş olmak, seçme ve seçilme hakkı elinden alınmamış olmak gereklidir.

Madde 57.

1. Hiç kimse her iki meclisin aynı anda üyesi olamaz.

2. Bir Parlamento Üyesi, aynı zamanda bakan, Devlet sekreteri, Danıştay Üyesi, Sayıştay Üyesi, Baş Kamu Denetçisi ve Baş Kamu Denetçisi Vekili, Yüksek Mahkeme Üyesi ya da Yüksek Mahkeme Başsavcılığının ya da Savunma Ofisinin Üyesi olamaz.

3. Bununla beraber Bakanlık ve Devlet sekreterliği görevinden istifa etmeyi teklif eden bir kişi, bu istifa karara bağlanıncaya kadar, hem söz konusu görevi hem de Parlamento üyeliğini birlikte yürütebilir.

4. Aynı zamanda bir Parlamento Üyesi, ya da Parlamentonun herhangi birine üye olan bir kişinin yürütemeyeceği diğer kamu görevleri kanunla düzenlenebilir.

Madde 58.

Her meclis yeni atanan üyelerin, üyelik için aranan şartları haiz olup olmadığını araştırır ve bu şartlar veya seçimlerle ilgili ihtilafları kanunda belirtilen kurallara uygun olarak karara bağlar.

Madde 59.

Bunun dışında kalan seçme ve seçilme hakkı ve seçimleri ilgilendiren her şey kanunla düzenlenir.

Madde 60.

Meclis üyeleri göreve atandıklarında, kanunda belirtilen şekilde uygun olarak Parlamento önünde, göreve atanmalarını kanunen yasaklayan hiçbir edimde bulunmadıkları, Anayasaya bağlı kalacakları ve görevlerini sadakatle yerine getirecekleri yönünde ant içer veya taahhütte bulunur ve sözünü verirler.

Madde 61.

1. Her meclis, üyeleri arasından bir Meclis Başkanı seçer.

2. Her meclis, zabıt kâtibi tayin eder. Söz konusu zabıt kâtibi tıpkı meclislerin diğer memurları gibi, aynı zamanda Parlamento üyesi olamaz.

Madde 62.

Meclisler birleşik oturumda toplandıkları zaman Senato Başkanı toplantıya başkanlık eder.

Madde 63.

Parlamento üyelerinin ve sabık Parlamento üyelerinin ve onların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerine ödenen mali yardımlar kanunla düzenlenir. Meclisler, bu konuyla ilgili bir yasa teklifini ancak kullanılan oyların en az üçte ikisiyle kabul edebilirler.

Madde 64.

1. Meclisler, Kraliyet kararnamesiyle feshedilebilir.

2. Feshedilme kararı, beraberinde, feshedilen Meclisin yeniden seçilmesi ve yeni seçilen Meclisin üç ay içinde toplanması yükümlülüğünü getirir.

3. Fesih, yeni seçilen meclisin toplandığı günden itibaren yürürlüğe girer.

4. Kanun, fesihten sonra oluşan yeni Temsilciler Meclisinin görev süresini belirler; bu süre beş yıldan uzun olamaz. Fesihten sonra oluşan yeni Senatonun görev süresi, feshedilen meclisin görev süresinin biteceği tarihte sona erer.

2. Çalışma Usulü

Madde 65.

Parlamentonun birleşik oturumunda hükümet tarafından izlenilecek politika, her yıl Eylül ayının üçüncü Salı günü veya kanunla belirlenecek daha erken bir tarihte Kral tarafından veya onun adına açıklanır.

Madde 66.

1. Parlamento toplantıları kamuya açıktır.

2. Parlamento toplantıları, üyelerin onda birinin veya Başkanın isteği üzerine halka kapalı şekilde gerçekleştirilir.

3. Meclislerden biri veya birleşik oturumda her bir meclis tarafından, bir konunun kamuya kapalı olarak görüşülmesi ve karara bağlanması kararlaştırılabilir.

Madde 67.

1. Meclisler, tek başlarına ve birleşik oturumda, sadece üyelerin yarısından fazlası toplantıda bulunduğu takdirde bir konuyu görüşebilir ve karar alabilirler.

2. Kararlar oy çokluğuyla alınır.

3. Üyeler etki altında kalmadan, ya da herhangi bir talimata tabi olmaksızın oy verirler.

4. Bir üyenin istemi üzerine, şahsi olmayan konular hakkında sözlü ve kişisel çağrıyla oylama yapılır.

Madde 68.

Bu bilginin sağlanması Devlet çıkarlarına aykırı olmadığı takdirde, bakanlar ve Devlet sekreterleri bir veya birkaç üye tarafından istenilen açıklamayı sözlü veya yazılı olarak, her iki meclise ayrı ayrı şekilde veya birleşik oturumda yaparlar.

Madde 69.

1. Bakanlar ve Devlet sekreterlerine Parlamentonun toplantıları açıktır ve görüşmelere katılabilirler.

2. Her iki meclis ve birleşik oturum tarafından toplantıda bulunmak üzere davet edilebilirler.

3. Toplantılara kendileri tarafından belirlenecek bir yardımcı getirebilirler.

Madde 70.

Her iki meclis kanunla yapılacak düzenlemeyle tek başlarına ya da müşterek şekilde soruşturma yapma (araştırma) hakkına sahiptir.

Madde 71.

Parlamento üyeleri, bakanlar, Devlet sekreterleri ve görüşmelere katılan diğer kişiler, Parlamento veya Parlamento komisyonların toplantıları sırasında söyledikleri veya yazılı olarak sundukları metinler sebebiyle kovuşturmaya tabi tutulamaz, ya da başka bir yolla kanun önünde sorumlu tutulamazlar.

Madde 72.

Parlamentonun her bir kanadı ayrı olarak ve birleşik oturumda iç tüzük oluştururlar.

Bölüm 4.**Danıştay, Sayıştay, Kamu Denetçiliği ve
Daimi Danışma Kurulları****Madde 73.**

1. Yasa tasarılarında, genel idari konularda ve Parlamentonun onaylayacağı anlaşmalarda, Danıştay veya Danıştayın bir dairesinin görüşü alınır. Kanunla belirlenebilecek durumlarda söz konusu görüş aranmayabilir.

2. Danıştay veya Danıştayın bir dairesi Kraliyet kararnamesiyle karara bağlanacak idari uyuşmazlıkları araştırmakla ve bu anlaşmazlıkla ilgili olarak verilecek karar hakkında tavsiyede bulunmakla sorumludur.

3. Kanun, Danıştayı veya Danıştayın bir dairesini idari uyuşmazlıklarla ilgili karar vermekle görevlendirebilir.

Madde 74.

1. Danıştaya Kral başkanlık eder. Kral'ın muhtemel halefi onsekiz yaşını doldurduğu anda Danıştaya üye olma hakkına sahiptir. Kraliyet ailesinin diğer mensupları da kanunla Danıştaya üye olabilirler.

2. Danıştay üyeleri Kraliyet kararnamesiyle ömür boyu atanır.

3. Kendi istekleriyle veya kanunla belirlenecek bir yaşta üyelikleri sona erer.

4. Kanunun belirlediği durumlarda üyeler Danıştay tarafından geçici bir süre görevden alınabilirler veya üyeliklerine son verilebilir.

5. Üyelerin hukuki statüleri kanunla düzenlenir.

Madde 75.

1. Danıştayın teşekkülü, yapısı ve yetkileri kanunla düzenlenir.

2. Danıştay veya Danıştayın bir dairesine kanunla başka görevler de verilebilir.

Madde 76.

Sayıştay, devletin gelir ve giderlerini incelemekle görevlidir.

Madde 77.

1. Her bir Sayıştay üyesi, Temsilciler Meclisi tarafından hazırlanan üç kişilik aday listeden, ömür boyu bu göreve atanır.

2. Kendi istekleriyle veya kanunun belirleyeceği bir yaşta üyelikleri son bulur.

3. Kanunun belirlediği durumlarda üyeler Yüksek Mahkeme tarafından geçici bir süre görevden alınabilir veya üyeliklerine son verilebilir.

4. Üyelerin hukuki statüleri kanunla belirlenir.

Madde 78.

1. Sayıştayın teşekkülü, yapısı ve yetkileri kanunla düzenlenir.

2. Sayıştaya kanunla başka görevler de verilebilir.

Madde 78a.

1. Devletin yürütme mercilerinin ve kanunla belirlenen diğer idari mercilerin işlemleri, talep üzerine ya da resen Baş Kamu Denetçisi tarafından incelenir.

2. Baş Kamu Denetçisi ve Baş Kamu Denetçisi Vekili Temsilciler Meclisi tarafından kanunda belirtilen süreyle göreve atanırlar. Kendi istekleriyle veya kanunun belirleyeceği bir yaşta görevlerinden ayrılabilirler. Kanunun belirlediği durumlarda Temsilciler Meclisi tarafından geçici bir süre görevden alınabilir veya görevlerine son verilebilir. Hukuki statüleri diğer bakımlardan kanunla düzenlenir.

3. Baş Kamu Denetçisinin yetkileri ve yöntemleri kanunla düzenlenir.

4. Kanun marifetiyle ya da kanun uyarınca Baş Kamu Denetçisine yeni görevler verilebilir.

Madde 79.

1. Devletin yasama ve yürütmeye ilişkin daimi danışma kurulları kanuni düzenlemeyle oluşturulabilir.

2. Kanun bu kurulların kuruluşunu, yapısını ve yetkilerini belirler.

3. Bu kuruluşlara danışma görevlerinden başka görevler de kanunla verilebilir.

Madde 80.

1. Bu bölümde düzenlenen kurulların ve tavsiyelerinin açıklanması, kanunun belirleyeceği kurullarla olur.

2. Yasa tasarılarıyla ilgili olarak Kral tarafından veya onun namına yapılan tavsiyeler, kanunla belirlenecek durumlar haricinde, Parlamente'ye sunulur.

Bölüm 5.

Yasama Erki ve Yürütme

§.1. Kanunlar ve diğer düzenleyici işlemler

Madde 81.

Hükümet ve Parlamento kanunları birlikte yaparlar.

Madde 82.

1. Yasa teklifleri Kral tarafından veya onun namına, ya da Temsilciler Meclisi tarafından sunulur.

2. Parlamentonun birleşik oturumunda görüşülmesi gereken yasa teklifleri, Kral tarafından veya onun namına ve 2. Bölümün ilgili madde hükümleriyle çelişmemek kaydıyla, Parlamentonun birleşik oturumu tarafından sunulur.

3. Temsilciler Meclisi veya Parlamentonun birleşik oturumu tarafından sunulacak yasa teklifleri, Meclise duruma göre birleşik oturuma bir ya da birkaç üye tarafından sunulur.

Madde 83.

Kral veya onun namına sunulan yasa teklifi, Temsilciler Meclisine veya birleşik oturumda görüşülmesi gerekiyorsa, Parlamentonun birleşik oturumuna bu toplantıya gönderilir.

Madde 84.

1. Kral veya onun namına sunulan ve Temsilciler Meclisi veya Parlamentonun birleşik oturumu tarafından henüz onaylanmamış bir yasa teklifi, Hükümetin bir ya da daha fazla sayıdaki üyesinin teklifiyle Temsilciler Meclisi veya duruma göre birleşik oturum tarafından değiştirilebilir.

2. Temsilciler Meclisi veya birleşik oturumun sunacağı yasa teklifi onaylanmadığı sürece, bir ya da birkaç üyenin veya sunan üyenin veya üyelerin teklifiyle değiştirilebilir.

Madde 85.

Temsilciler Meclisi bir yasa teklifini kabul ettiği takdirde veya bir yasa teklifi vermeyi kararlaştırdığında, bu metni olduğu gibi görüşülmek üzere Senatoya gönderir. Yasa teklifinin Senatoda müdafaası için Temsilciler Meclisi bir veya daha fazla sayıda üyesini görevlendirebilir.

Madde 86.

1. Sunulan bir kanun teklifi Parlamento tarafından onaylanmadığı sürece, teklifi veren kişi veya vekili tarafından geri çekilebilir.

2. Temsilciler Meclisi veya birleşik oturum tarafından sunulan yasa teklifi kabul edilmediği sürece, bu yasa teklifini sunan üye veya üyeler tarafından geri çekilebilir.

Madde 87.

1. Bir yasa teklifi Parlamento tarafından kabul edildiğinde ve Kral tarafından tasdik edildiğinde kanun olur.

2. Kral ve Parlamento yasa teklifiyle ilgili kararlarını karşılıklı olarak birbirlerine bildirirler.

Madde 88.

Kanunların ilânı ve yürürlüğü kanunla düzenlenir. Kanunlar ilân edilmeden önce yürürlüğe girmez.

Madde 89.

1. Düzenleyici idari işlemler Kraliyet kararnameleriyle belirlenir.

2. Cezaî hükümler taşıyan düzenleyici işlemler sadece kanunla belirlenir. Verilecek cezalar kanunla düzenlenir.

3. Düzenleyici idari işlemlerin ilânı ve yürürlüğü kanunla düzenlenir. Bunlar ilân edilmeden önce yürürlüğe giremezler.

4. İkinci ve üçüncü fıkralar, hükümet tarafından belirlenen diğer düzenleyici işlemler için de gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra geçerlidir.

§.2. Diğer Hükümler

Madde 90.

Hükümet uluslararası hukukun gelişimini destekler.

Madde 91.

1. Uluslararası antlaşmalar, Parlamentonun onayı olmaksızın bağlayıcı etkiye sahip olmadıkları gibi, yürürlükten de kaldırılamazlar. Parlamentonun onayını gerektirmeyen antlaşmalar kanunla belirlenir.

2. Antlaşmaların onama şekli kanunla düzenlenir ki, bu kanunda antlaşmaların zımnî şekilde onanmasını düzenleyen hükümlere de yer verilebilir.

3. Anayasaya aykırılık içeren, ya da Anayasayla çelişmesi muhtemel antlaşma hükümleri ancak Parlamentonun üçte iki çoğunluğunun lehte kararıyla onaylanabilir.

Madde 92.

91'inci maddenin üçüncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, yasama, yürütme ve yargı yetkisi gerektiğinde antlaşmalarla uluslararası örgütlere devredilebilir.

Madde 93.

İçerikleri gereği herkes üzerinde bağlayıcı etkisi bulunan uluslararası antlaşma hükümleri ve uluslar arası örgütlerin kararları ilân edildikten sonra bağlayıcılık kazanırlar.

Madde 94.

Hollanda Krallığının meri kanunları, uygulamanın uluslararası bağlayıcı antlaşmalara ve uluslararası örgüt kararlarına aykırı olması halinde, uygulanmazlar.

Madde 95.

Uluslararası örgütlerin antlaşma ve kararlarının ilânı kanunla düzenlenir.

Madde 96.

1. Kraliyet, Parlamentonun izni olmadan savaş ilân edemez.

2. Savaş halinin fiilen mevcut olması nedeniyle Parlamentoya danışılmasının mümkün olmadığı hallerde, bu izin gerekmez.

3. Parlamentonun iki kanadı savaş ilânı iznini birleşik oturumda görüşür ve kararlaştırır.

4. Bu maddenin birinci ve üçüncü fıkrası ateşkes kararı için de uygulanır.

Madde 97.

1. Krallığın menfaatlerini savunmak ve korumak ve ayrıca uluslararası hukuk düzenini muhafaza etmek ve desteklemekle görevli bir silahlı kuvvetler mevcuttur.

2. Silahlı kuvvetler Hükümetin üst otoritesine tabidir.

Madde 98.

1. Silahlı kuvvetler gönüllülerden ve askerlik yükümlülüğünü yerine getiren kişilerden oluşur.

2. Zorunlu askerlik hizmeti ve celp dönemlerinin ertelenmesine ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

Madde 99.

Vicdani nedenlerle askerlikten muafiyet durumları kanunla düzenlenir.

Madde 99a.

Sivil savunma amacıyla kanunda belirtilen esaslara uygun olarak görevlendirme yapılabilir.

Madde 100.

1. Silahlı kuvvetlerin uluslararası hukuk düzeninin korunması ve desteklenmesi amacıyla bir yerde konuşlandırılması, ya da kullanılması gereken ise, Hükümet bu keyfiyeti önceden Parlamentoya bildirir. Bu durum, silahlı çatışmalar sırasında insani yardım sağlanmasını da içerir.

2. Önceden bilgi vermeye mani olan zaruri sebepler bulunuyorsa birinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu durumda bilgilendirme mümkün olan en kısa sürede yapılır.

Madde 101.

(Bu madde 10 Temmuz 1995 tarihli ve 401 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Yasası ile yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde 102.

(Bu madde 22 Haziran 2000 tarihli ve 294 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Yasası ile yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde 103.

1. İç ve dış güvenliğin gerektirdiği durumlarda; sonuçları kanunla düzenlemek şartıyla ve Kraliyet kararnameleriyle olağanüstü hal ilân edilebilir.

2. Birinci fıkrada belirtilen durumda, anayasanın, eyalet, belediye ve su işleri idaresini düzenleyen hükümlerden, 6’ncı maddede düzenlenen anayasal haklardan, belirtilen hakların bina ve kapalı mekânlar dışında uygulandığı takdirde, 7, 8 ve 9’uncu maddeler ile 12’nci maddenin ikinci fıkrası, ayrıca 13’üncü madde ile 113’üncü maddenin bir ve üçüncü fıkrâ hükümleri uygulanmayabilir.

3. Olağanüstü hal ilânını müteakiben, Kraliyet kararnameleriyle kaldırılmadığı sürece, Parlamento gerekli gördüğü her an olağanüstü halin süresini belirleyebilir. Meclisler konuyu birleşik oturumda görüşür ve karara bağlar.

Madde 104.

Devletin koyduğu vergiler kanun uyarınca toplanır. Devletin koyduğu diğer harçlar kanunla düzenlenir.

Madde 105.

1. Devletin gelir ve gider tahminleri kanunla düzenlenir.

2. Genel bütçeye ilişkin kanun tasarıları her yıl 65’inci maddede belirtilen zamanda Kral veya onun vekili tarafından Parlamentoya sunulur.

3. Devletin gelir ve giderlerini gösteren hesap tablosu ilgili kanun hükümlerine uygun olarak Parlamentoya sunulur. Sayıştay tarafından onaylanmış bilanço Parlamentoya sunulur.

4. Devlet maliyesinin yönetimine ilişkin esaslar kanunla belirlenir.

Madde 106.

Para sistemi kanunla düzenlenir.

Madde 107.

1. Medeni hukuk, ceza hukuku, medeni usul ve ceza usul hukuku, genel kanunla düzenlenir, bazı konuların özel kanunlarla düzenlenme yetkisi saklıdır.

2. İdari hukukun genel ilkeleri kanunla düzenlenir

Madde 108.

(Bu madde 25 Şubat 1999 tarihli ve 133 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Yasası ile yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde 109.

Memurların hukuki statüleri kanunla düzenlenir. Memurların iş güvencesi ve yönetime katılma hakları ile ilgili düzenlemeler de kanunla yapılır.

Madde 110.

Devlet kurumları görevlerini yerine getirirken, vatandaşların kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde bilgi edinme haklarını gözetirler.

Madde 111.

Şeref unvanları kanunla verilir.

Bölüm 6.
Yargının İdaresi

Madde 112.

1. Yargı erki, medeni haklar ve alacakla ilgili uyuşmazlıkları çözümlenmekle yükümlüdür.

2. Kanun, medeni haklardan kaynaklanmayan uyuşmazlıkların çözümünü, yargıya veya yargı sisteminde yer almayan mahkemelere verebilir. Bu davalara ilişkin muhakeme usulleri ve kararların sonuçları kanunla düzenlenir.

Madde 113.

1. Yargı suç teşkil eden fiilleri yargılamakla yükümlüdür.

2. Devlet kurumlarının başlattıkları disiplin kovuşturmaları kanunla düzenlenir.

3. Kişi hürriyetlerini kısıtlayıcı cezalar, sadece yargı tarafından verilir.

4. Hollanda dışında ve sıkıyönetim zamanında yargılanmayla ilgili olarak, kanunla farklı düzenlemeler getirebilir.

Madde 114.

Ölüm cezası verilemez.

Madde 115.

Madde 112'nci maddenin ikinci fıkrasındaki uyuşmazlıklarda idari yargı yoluna başvurulabilir.

Madde 116.

1. Kanun, yargı sistemini oluşturan mahkemeleri düzenler.

2. Kanun, yargının kuruluşunu, yapısını ve yetkilerini düzenler.

3. Kanun, yargıç niteliği taşımayanların da yargı mensuplarıyla birlikte yargının yönetimine katılabileceklerini düzenler.

4. Görevleri dâhilinde veya önceki madde uyarınca yargının yönetiminde yer alan kişilerin yargı mensupları tarafından denetlenmesine ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

Madde 117.

1. Yargının idaresinden sorumlu yargı mensupları ve Yargıtay Başsavcısı, Kraliyet kararlarıyla ömür boyu atanırlar.

2. Kendi istekleriyle ve kanunla belirlenecek bir yaşta görevleri son bulur.

3. Yargı mensupları kanunda belirlenen durumlarda yargı sistemine dâhil bir mahkeme tarafından geçici bir süre görevden alınabilir veya görevlerine son verilebilir.

4. Yargı mensuplarının hukuki statüleri kanunla belirlenir.

Madde 118.

1. Hollanda Yargıtay (Yüksek Mahkeme) Üyeleri, Temsilciler Meclisi tarafından seçilen üç aday arasından atanır.

2. Yargıtay, kanunla belirlenen davalar ve sınırlar çerçevesinde, kanun ihlalinden dolayı mahkeme kararlarının iptalinden (kararların bozulmasından) sorumludur.

3. Kanun, Yargıtay'a başka görevler de verebilir.

Madde 119.

Parlamentonun mevcut ve sabık üyeleri, bakanlar ve Devlet sekreterleri görevleri esnasında işledikleri suçlardan dolayı Yargıtay tarafından yargılanacaklardır. Kraliyet kararnamesi veya Temsilciler Meclisi kararıyla bu kişiler aleyhine dava açılabilir.

Madde 120.

Kanunların ve uluslararası antlaşmaların anayasaya uygunluğu mahkemeler tarafından denetlenemez.

Madde 121.

Kanunla belirlenmiş istisnalar haricinde duruşmalar herkese açık şekilde yapılır ve kararların gerekçesi açıklanır. Kararlar topluma açık olarak duyurulur.

Madde 122.

1. Af, kanunun gösterdiği bir mahkemenin önerisi üzerine ve kanunla düzenlenecek hükümler göz önünde bulundurarak Kraliyet kararnameleriyle verilir.

2. Genel af kararı ancak kanunla alınabilir.

Bölüm 7.

**Eyaletler, Belediyeler,
Su İşleri ve Diğer Kamu Kurumları**

Madde123.

1. Eyaletler ve belediyeler kanunla kaldırılabilir ve yenisi kurulabilir.

2. Eyalet ve belediye sınırlarında yapılacak değişiklikler kanunla düzenlenir.

Madde 124.

1. Eyaletlerin ve belediyelerin kendi iç ilişkilerini düzenleme ve idare yetkileri bunların idari organlarına devredilir.

2. Eyalet ve belediye idari organları, kanun gereğince veya kanun uyarınca düzenleme yapmak ve idari görevlerini yerine getirmekle zorunlu tutulabilirler.

Madde 125.

1. Eyaletler, Eyalet meclisleri, belediyeler, belediye meclisleri tarafından yönetilir. Kanunla düzenlenmiş istisnalar haricinde, bu meclislerin toplantıları halka açıktır.

2. Buna ek olarak, eyalet yönetimi, eyalet icra heyeti ve Kraliyet Komiserinden (Eyalet Valisi) oluşurken, belediye yönetimi de encümenler heyeti ve Belediye Başkanından oluşur.

3. Kraliyet Komiseri (Eyalet Valisi), Eyalet Meclisi toplantılarının, Belediye Başkanı ise Belediye Meclisi toplantılarının başkanıdır.

Madde126.

Kraliyet Komiseri bir kanun marifetiyle, hükümet tarafından verilecek talimatları uygulamakla görevlendirilebilir.

Madde 127.

Kanunda belirlenecek istisnalar haricinde, Eyalet ve belediye talimatnameleri sırasıyla Eyalet veya Belediye Meclisleri tarafından çıkartılır.

Madde 128.

Madde 123’de belirtilen durumlar hariç olmak üzere, 124’üncü madde birinci fıkrada belirtilen yetkiler sadece sırasıyla Eyalet veya Belediye Meclisleri tarafından 125’inci maddede belirtilen organlardan başka organlara devredilebilir.

Madde 129.

1. Eyalet milletvekilleri ve Belediye Meclis üyeleri, o Eyalette ve belediyede ikamet eden ve Temsilciler Meclisi seçim şartlarını taşıyanlar tarafından doğrudan oyla seçilirler. Eyalet milletvekili ya da belediye meclis üyesi olmak için de aynı şartlar geçerlidir.

2. Üyeler, kanunen belirlenen sınırlar dâhilinde nispi temsiliyet esasına göre seçilir.

3. 53’üncü maddenin ikinci fıkrası ve 59’uncu madde hükümleri uygulanır.

4. Kanunda aksi bir hüküm yer almadıkça, Eyalet Meclisi ve Belediye Meclisinin görev süresi dört yıldır.

5. Hangi işlerin üyelikle birlikte yürütülemeyeceği kanunla belirtilir. Kanun, akrabalıktan veya evlilikten kaynaklanan engellerin ve kanunen belirtilen eylemlerin yapılmasının üyeliğe mani haller olabileceğini de düzenleyebilir.

6. Üyeler herhangi bir baskıya veya talimata tabi olmaksızın oy kullanırlar.

Madde 130.

Hollanda'da ikamet eden yabancılar, aynen Hollanda vatandaşları için geçerli olan koşulları yerine getirdikleri takdirde, Belediye Meclisi seçimlerinde, seçme ve seçilme haklarını kullanabilirler.

Madde 131.

Kraliyet komiseri (Eyalet Valisi) ve Belediye Başkanı Kraliyet kararnamesiyle atanır.

Madde 132.

1. Kanun, eyaletlerin ve belediyelerin kuruluşunu, hem de bunların idari organlarının yapısını ve yetkilerini düzenler.

2. Bu idari organların denetimi kanunla düzenlenir.

3. Bu idari organların kararları ancak kanunla belirlenecek durumlarda, önceden denetime tabi tutulabilir.

4. Bu idari organların kararları, sadece hukuka ve kamu yararına aykırı durumlarda Kraliyet kararnemeleriyle iptal edilebilir.

5. Düzenleme yapma ve yürütme yetkilerinin kullanılmasını gerektiren 124'üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen konularda bu yetkilerin kullanılmaması halinde izlenecek hükümler kanunla düzenlenir. Eyalet veya belediye idari organlarının ağır görev ihmalleri halinde 125'inci ve 127'nci madde hükümlerine rağmen kanunla düzenleme yapılabilir.

6. Eyalet ve belediye idari organlarının koydukları vergilerinin toplanmasına ilişkin esaslar ve bu idari organların devletle mali ilişkilerine dair esaslar kanunla düzenlenir.

Madde 133.

1. Su kurullarının kuruluşu, feshi, görevleri, teşkilatları ve idari organlarının yapıları, kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, eyalet tüzükleriyle düzenlenir.

2. Su kurullarının idari organlarının yasama ve diğer yetkileri ve idari organların toplantılarının halka açık şekilde düzenlenmesi şartı bir kanunla düzenlenir.

3. Kanun, eyalet ve belediye yönetimlerinin denetimini düzenler. Bu idari organların kararları, sadece hukuka ve kamu yararına aykırı durumlarda Kraliyet kararnemeleriyle iptal edilebilir.

Madde 134.

1. Mesleki ve ticari kamu kurumları ve diğer kamu kurumları kanunla kurulur ve kapatılır.

2. Bu kurumların görev ve yapıları, yönetsel oluşum ve yetkileri ve de toplantılarının kamuoyuna açık oluşu kanunla düzenlenir. Bu kurumların idari organlarına kanunla yasama yetkileri tanınabilir.

3. Kanun, bu idari organların denetimini düzenler. Bu idari organların kararları, sadece hukuka ve kamu yararına aykırı durumlarda Kraliyet kararnameleriyle iptal edilebilir.

Madde 135.

İki veya daha fazla kamu kuruluşunu ilgilendiren meseleler, kanunla düzenlenir. Bu konuda 134'üncü maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki usullerle yeni bir kamu kuruluşu kurulabilir.

Madde 136.

Kamu kurumları arasındaki anlaşmazlıklar, yargının görev alanına girmedikçe ve kararın kanun gereği başka kurumlar tarafından verilmesi gerekmedikçe, Kraliyet kararnameleriyle çözümlenir.

Bölüm 8.

Anayasayı Değişirme Usulü

Madde 137.

1. Anayasada değişiklik öngören teklifte belirtilen şekildeki bir değişikliğin görüşülebileceği bir kanunda belirtilir.

2. Temsilciler Meclisi, Kral tarafından veya onun namına, ya da öteki türlü sunulan bir teklif üzerine bu amaçla sunulan Yasa Teklifini birden fazla sayıda yasa teklifine ayırabilir.

3. Birinci fıkrada anılan yasa teklifinin ilânından sonra Temsilciler Meclisi feshedilir.

4. Yeni Temsilciler Meclisinin teşekkülünden sonra, Parlamentonun iki meclisi ilk fıkrada anılan Yasa Teklifini ikinci kez okunduktan sonra görüşmeye başlar. Bu yasa teklifi kullanılan oyların ancak en az üçte ikisinin oyunu almışsa kabul edilebilir.

5. Temsilciler Meclisi ancak kullanılan oyların en az üçte ikisinin kabulü halinde, Kral tarafından veya onun namına, ya da öteki türlü sunulan bir Anayasa Değişiklik Kanun Teklifini birden fazla sayıda yasa teklifine ayırabilir.

Madde 138.

1. İkinci oturumda kabul edilen önergeler Kral tarafından Anayasa değişikliği olarak onaylanmadığı sürece, kanunla:

a) Kabul edilen önergeler ve Anayasada değişmeyen maddeler, mümkün olduğu kadar uyumlu hale getirilir.

b) Bölümlerin, paragrafların, maddelerin ve başlıkların düzenleri ve yerleri değiştirilebilir.

2. Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen düzenlemeyi içeren yasa teklifi, her iki Meclis tarafından ancak kullanılan oyların en az üçte ikisiyle kabul edilebilir.

Madde 139.

Parlamento tarafından kabul edilen ve Kral tarafından onaylanan Anayasa değişiklikleri, yayımlandıktan hemen sonra yürürlüğe girer.

Madde 140.

Anayasa değişikliğine aykırı olan yürürlükteki diğer kanunlar, düzenlemeler ve kararlar, Anayasaya uygun olarak değişiklik getirilinceye kadar yürürlükte kalırlar.

Madde 141.

Değişen Anayasa metni Kraliyet kararnameleriyle ilân edilir ve paragraflar ve maddeler ve bunlara yapılan atıflar buna uygun olarak yeniden numaralandırılabilir.

Madde 142.

Anayasa, kanunla, Kraliyet Statüsüne uygun hale getirilir. Bu konuda 139, 140 ve 141'inci madde hükümleri gerekli değişikliklerle uygulanır.

Ek Maddeler

Madde I.

(Bu madde 10 Temmuz 1995 tarihli ve 402 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde II.–VIII.

(10 Temmuz 1995 tarihli ve 404 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile bu maddeler yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde IX.

Savaş Suçları Kararnamesiyle ceza kapsamına alınan suçlar için 16’ncı madde hükümleri uygulanmaz.

Madde X.

(Bu madde 10 Temmuz 1995 tarihli ve 404 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde XI.

(Bu madde 6 Ekim 1999 tarihli ve 454 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde XII.–XVI.

(10 Temmuz 1995 tarihli ve 404 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile bu maddeler yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde XVII.

(Bu madde 28 Şubat 1999 tarihli ve 135 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde XVIII.

(Bu madde 10 Temmuz 1995 tarihli ve 404 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde XIX.

1972 Anayasasının 81’inci maddesinde yer alan ilân metni, 1972 Anayasasının 123, 124, 127, 128 ve 130’uncu maddelerinde yer alan, yasa teklifi beraberinde Parlatentonun bir kanadının diğetine ya da Kral’a gönderdiği mesajın lafzı, ya da Kral’ın söz konusu yasa teklifine ilişkin kararını Parlatentoya bildirdiği mesajda yer alan ifadeler, diğ düzenlemeler yapıncaya kadar yürürlükte kalmayı sürdüreceklendir.

Madde XX.

(Bu madde 10 Temmuz 1995 tarihli ve 404 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde XXI.

(Bu madde 6 Ekim 1999 tarihli ve 454 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde XXII.–XXIII.

(10 Temmuz 1995 tarihli ve 404 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile bu maddeler yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde XXIV.–XXV.

(25 Şubat 1999 tarihli ve 135 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile bu maddeler yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde XXVI.–XXIX.

(10 Temmuz 1995 tarihli ve 404 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile bu maddeler yürürlükten kaldırılmıştır).

Madde XXX.

(Bu madde 6 Ekim 1999 tarihli ve 454 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yasa ile yürürlükten kaldırılmıştır).

1972 Anayasasının Halen Yürürlükte Olan Maddeleri

Madde 81.

Kanunların ilân şekli aşağıda belirtildiği gibidir;

“Biz” vb. “Hollanda Kralı” vb.

“Bunu gören ya da okunduğunu duyan herkese selam olsun! Bilinmelidir ki:

“Bizim incelemelerimiz sonucunda,” vb.

(Kanunun gerekçeleri)

“Bu şekilde, Biz, Danıştayın görüşünü aldıktan sonra ve Parlamantonun ortak görüşüyle, onayıyla ve anlayışıyla, Bizim onayımızla ve anlayışımızla açıklıyoruz” vb.

(Kanunun içeriği)

“Verilmiş” vb.

Tahtın Kraliçe'nin yönetiminde olduğu veya Kraliyet yetkilerinin bir Naip ya da Danıştay tarafından kullanıldığı zamanlarda, bu kanun lafzında gerekli değişiklikler yapılacaktır.

Madde 130.

Kral, Parlamento tarafından kabul edilmiş bir yasa teklifini onaylayıp onaylamayacağı konusundaki görüşünü mümkün olduğu kadar kısa süre içerisinde şu ifadelerle bildirir:

“Kral teklifi kabul etmiştir.”

ya da

“Kral teklifi değerlendirmektedir.”